

E-soglasje za direktne obremenitve SEPA

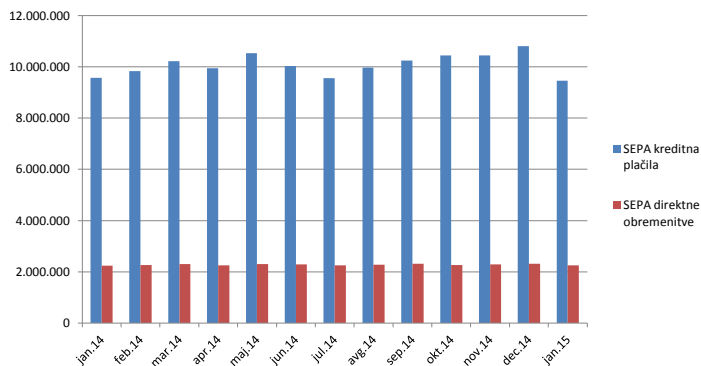
Marjeta Stanovnik, Abanka Vipa d.d.
April 2015

Končana migracija kreditnih plačil in direktnih obremenitev

- Migracija na kreditna plačila SEPA (SCT) in direktne obremenitve SEPA (SDD)
 - Od 01.08.2014 dalje obvezna uporaba standarda ISO 20022 XML za izmenjavo podatkov med komitentom in banko
- Kaj še potrebujejo in želijo uporabniki plačilnih storitev?
 - Povezovanje SEPA instrumentov z novimi sodobnimi prodajnimi kanali in postopki, ki pripeljejo do potreb po izvršitvi plačila
 - Urejanje soglasij za direktne obremenitve na elektronski način
 - Nadaljnji razvoj obstoječih in novih SEPA plačilnih instrumentov

Obsegi SCT in SDD v Sloveniji

Obseg medbančnih plačil SEPA v letih 2014/2015

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Soglasja za direktne obremenitve SEPA (SDD)

- Z migracijo iz stare nacionalne sheme NPI DB so soglasja za direktne obremenitve prenesena iz bank plačnikov v upravljanje k prejemnikom plačil
- Plačniki lahko sklepajo in spreminjajo soglasja za SDD pri prejemnikih plačil
 - na prodajnih mestih
 - ob sklepanju novih poslov
 - po pošti (obrazec poslan po pošti ali objavljen na spletnih straneh prejemnika plačil)
 - na elektronski način (preko spletnih strani posameznih prejemnikov plačil, ki to omogočajo – sistem ni enoten)

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Sklepanje soglasij za SDD pri prejemnikih plačil

- Prejemniki plačil:

- Zagotavljanje možnosti, da plačniki lahko uredijo soglasje pri prejemniku plačil (zaposleni, prostor, delovni čas)
- Identifikacija plačnika in plačnikovega računa (pravilna oblika TRR, ki omogoča plačevanje s SDD, omejitve na TRR za izvajanje SDD...)
- Plačniku ustreza plačevanje s SDD, način sklenitve soglasja mu ne ustreza in se za to ne odloči (mora do prejemnika plačil, poslati izpolnjen obrazec...)
- Plačnik in dolžnik (naročnik) nista isti osebi, ob sklepanju soglasja za plačevanje s SDD je potrebno pooblastilo ali prisotnost obeh...
- Ob spremembi plačnikovega računa plačnik pravočasno ne uredi spremembe soglasja pri prejemniku plačila (prejemnik prejme zavržen nalog za SDD, potrebna komunikacija s plačnikom...)

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Okvirna izhodišča za vzpostavitev sistem za e-soglasja za SDD - prednosti za prejemnike plačil

- Identifikacija plačnika (na primer: enaka identifikacija kot je za spletne banke...)
- Z zakonodajo skladen elektronski podpis
- Potrditev obstoja računa plačnika s strani banke plačnika
- Potrditev banke plačnika, da so na TRR na dan sklepanja soglasja dovoljene direktne obremenitve SEPA
- Banko plačnika se vedno lahko "poišče" iz IBAN-a plačnika
- Enak način sklepanja, spreminjanja in ukinjanja soglasij za SDD za plačnike ne glede na to, s katerim prejemnikom plačila poslujejo
- Enostaven način ureditve soglasja iz "naslonjača" – več plačnikov se odloči za plačevanje s SDD – bolj predvidljivi finančni tokovi pri prejemnikih plačil

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

SEPA in e-soglasja za SDD

V okviru SEPA pravil za SDD so tudi pravila za sklepanje e-soglasij:

- zahtevana močna avtentikacija plačnika
- uporaba te rešitve v območju SEPA ni zaživila (previsoki stroški uvedbe)
- v posameznih državah so v uporabi raznolike rešitve
- sklepanje in urejanje soglasij na elektronski način je v posameznih državah zelo razširjeno
- zaradi odsotnosti potrebe po fizični interakciji med dolžnikom (plačnikom) in prejemnikom plačil ob sklepanju soglasij za SDD so priročna za uporabnike
- obstoj različnih rešitev lahko zavira razširjenost pri plačevanju s SDD, predvsem pri čezmejnem plačevanju
- evropski Odbor za plačila malih vrednosti v evrih (ERPB) je izvedel analizo stanja na območju SEPA in oblikoval priporočila glede e-soglasij za SDD

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Priporočila ERPB glede e-soglasij za SDD

- odločitev o tem, katera rešitev za e-soglasja bo uporabljena, je stvar dogovora med prejemnikom plačila in plačnikom
- ni potrebe po popolni harmonizaciji rešitev za e-soglasja v območju SEPA in oblikovanju zgolj ene infrastrukture za e-soglasja
- prejemniki plačil morajo zagotoviti, da je uporaba e-soglasij za SDD mogoča tudi za plačnike, ki plačujejo z računov iz drugih držav SEPA v isti ali drugi rešitvi, kot to omogočajo za domača plačila.
- kljub temu, da ni predvidene enotne rešitve morajo prejemniki plačil uporabljati rešitve, ki zagotavljajo primerno avtentikacijo plačnikov, in s tem zmanjševati tveganja izvrševanja neodobrenih SDD (povračila)
- na vseevropski ravni je potrebno doseči dogovor, katera/kakšna avtentifikacija plačnika je v primeru e-soglasij sprejemljiva
- posamezni ponudniki rešitev e-soglasij morajo biti odprti za zahteve drugih ponudnikov glede zagotavljanja interoperabilnosti rešitev za e-soglasja.

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Kako do sistema za e-soglasja za SDD ?

- sodelovanje med ponudniki plačilnih storitev (bankami) in prejemniki plačil
- analiza potreb in interesa za vzpostavitev sistema za e-soglasja pri prejemnikih plačil – Forum NSP
- Proučitev, ali se lahko uporabi kakšen od obstoječih sistemov, ki ga že uporabljamo za komunikacijo med pravnimi osebami, bankami in potrošniki (e-račun, spletne banke...)
- Uporaba sistema še za druge namene povezane s soglasji (spremembe soglasij, ukinitve soglasij, sklepanje soglasij pri bankah...).

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Kako do sistema za e-soglasja za SDD ?

- usklajen in potrjen interes prejemnikov plačil, da sistem udeleženci pri izvajanju SDD potrebujemo
- potrebne prilagoditve v internih rešitvah pri prejemnikih plačil in ponudnikih plačilnih storitev
- uskladitev načina zaračunavanja uporabe storitve e-soglasje (zagotovitev virov)
 - Plačniki (brez dodatnih nadomestil, da se bodo lažje odločali za plačevanje s SDD?)
 - Prejemniki plačil v obliki nadomestila za izvedene sklenitve, spremembe ali ukinitve e-soglasij za SDD ali sofinanciranja vzpostavitve in vzdrževanja sistema
- Znižanje stroškov vzpostavitve ob možnosti uporabe, katere od obstoječih infrastruktur za izmenjavo podatkov med plačniki, prejemniki plačil in bankami

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Odziv prejemnikov plačil

- V okviru Foruma NSP prejet samo en odziv uporabnikov:
 - Podpora vzpostavitvi sistema za e-soglasja za SDD.
 - Pri tem so upoštevali tudi morebitne stroške, ki bi jih imeli z vsakim izmenjanim e-soglasjem. Stroški naj ne presegajo sedanjih stroškov ročnega sklepanja soglasij (delo, vpisi v baze...).
 - Sistem mora pokriti ne samo sklepanje e-soglasij za SDD, ampak tudi spremembe podatkov na soglasjih, ukinitve soglasij...
 - Rešitev za e-soglasja mora omogočati, da se bodo lahko prejeti podatki o novih soglasjih, spremembah ali ukinitvah soglasij avtomatično zapisovali v obstoječe "baze podatkov" o soglasjih, ki jih upravljajo prejemniki plačil.
 - Za uvedbo sistema e-soglasij je potreben primeren rok, da se uporabniki ob drugih nujnih regulatornih projektih lahko prilagodijo.

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

Hvala za vaše sodelovanje.

ZBS¹ Združenje bank Slovenije